

P a l a u t e t t a v aLisä n:o 4.Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.y:n tilinpäätös31.12.1958

T u l o s t a s e

K u l u t :

I Varsinaiset kulut

Palkkatili	10.612.494:-	
Kulunkitili	1.751.668:-	
Valistus- ja matkakust. tili	5.346.330:-	
Tiedotustili	3.665.164:-	
Sos.-dem. Maaseutuvaltuusk. tili	1.723.619:-	
Avustusten tili	3.216.510:-	
Puolueneuvoston tili	1.035.424:-	
Korko- ja osinkojen tili	3.173.571:-	
Käyttövarojen tili	430.059:-	
Ulkomaisten asiain tili	413.323:-	
Kansaneläkelaitoksen tili	560.156:-	
Henkilök. terveydenhoitotili	73.107:-	
Sosialistisen Aikakauslehden tili	617.272:-	
Kiinteimistön tili	256.575:-	
Poistojen tili	<u>3.924.004:-</u>	36.799.276:-

II Ylimääräiset kulut

Tietotoimiston tili	650.332:-	
Työväen Kalenterin tili	85.121:-	
Vaalikustannusten tili	<u>24.154.579:-</u>	24.890.032:-
		61.689.308:-

III Tilivuoden voitto

1.453.979:-

63.143.287:-

=====

T u o t o t :

I Varsinaiset tuotot

Puoluejäsenmaksujen tili	14.340.127:-	
Kustannustoiminnan tili	646.060:-	
Välitystili	278.275:-	
Kiinteimistönhoitotili	4.845.006:-	
Teoston tili	656.394:-	
Vappumerkin tili	234.239:-	
Korko- ja osinkojen tili	3.102.380:-	
Poistettujen saatavien tili	<u>100.000:-</u>	24.202.481:-

II Ylimääräiset tuotot

Satunn. tulojen ja menojen tili	36.107.636:-	
Jouluriihen tili	1.800.755:-	
Vaalimerkin tili	<u>1.032.415:-</u>	38.940.806:-

63.143.287:-

=====

O m a i s u u s t a s e

V a s t a a v a a :

I Varsinainen omaisuus

A Rahoitusomaisuus

Kassatili	1.815.309:-	
Pankkitili	1.534.555:-	
Postisiirtotili	433.763:-	
Henkilötili	72.267.119:-	
Tietotoimiston tili	6.995.318:-	
Huoltotili	166.107:-	
Vieraitten velkakirjojen tili	5.936.572:-	
Työväen Kalenterin tili	300.000:-	
Sosialistisen Aikakausl. tili	<u>100.000:-</u>	89.548.743:-

B Vaihto-omaisuus

Kustannustoiminnan tili	1.000.000:-	
Välitystili	<u>3.000.000:-</u>	4.000.000:-

C Käyttöomaisuus

a Aineellinen

Kiinteistön tili	17.105.000:-	
arvon vähennys	<u>256.575:-</u>	16.848.425:-
Kalustotili	<u>100:-</u>	16.848.525:-

II Ylimääräinen omaisuus

Luovutetun alueen yhd. tili	5.624.994:-	
Osakkeiden tili	<u>1.060.000:-</u>	6.684.994:-
		117.082.262:-

III Pääomatili

Edellisten vuosien tappio	109.128.499:-	
Tilivuoden voitto	<u>1.453.979:-</u>	107.674.520:-
		224.756.782:-
		=====

V a s t a t t a v a a :

I Vieras pääoma

A Lyhytaikainen

Henkilötili

109.225.218:-

Kiinteistön hoitotili

566.170:-

Luot. Shekkitili

9.315:-

Huoltotili

380.342:-

Luovutetun alueen yhd. tili

67.767.006:-

Työväen Arkiston Säätiön tili

27.458.869:-

Asiamiesten tili

148.525:-

205.555.445:-

B Pitkääaikainen

Kust.Oy. Kansanvalta

1.033.953:-

II Oma pääoma

Työväentaloja Karjalaan rahasto

1.541.379:-

Mimmi Lähteenojan rahasto

98.471:-

Sos.-dem. Sanomalehtimiesten

Stipendirahasto

1.178.011:-

Valistustyörahasto

1.349.523:-

Kiinteimistön korjausrahasto

3.000.000:-

Käyttörahasto

11.000.000:-

18.167.384:-

224.756.782:-

=====

SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUETOIMISTO

Aarne Paananen

Maria Sinisalo

T i l i n t a r k a s t u s l a u s u n t o

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.y:n puoluekokouksen valitsemina tilintarkastajina olemme tarkastaneet k.o. puolueen tilit ja hallintoa vuodelta 1958 meille esitettyjen asiakirjojen perusteella ja annamme tarkastuksesta seuraavan lausunnon:

Tilien avaus oli oikea.

Kirjanpito oli huolellisesti ja asiantuntemuksella hoidettu.

Tuloista ja menoista oli hyväksyttävät tositteet.

Käteiset rahavarat vastasivat kassatilin osoittamaa eroitusta ja pankkitilien saldot olivat yhtäpitävät kirjanpidon merkintöjen kanssa.

Kiinteistö sekä varastot vastasivat mielestämme tilinpäätökseen merkittyjä arvoja.

Tilinpäätös oli oikein johdettu kirjanpidosta.

Lukemistamme puolue-toimikunnan ja puolue-toimikunnan työvaliokunnan pöytäkirjoista emme havainneet päätöksiä, mitkä olisivat puolueen tekemien päätösten tai sääntöjen vastaisia.

Edellä sanotun perusteella ehdotamme, että puolueen tilinpäätös vuodelta 1958 vahvistettaisiin ja että asianomaisille tilivelvollisille myönnettäisiin tili- ja vastuuvapaus jo mainitulta tilivuodelta.

Helsingissä 26 p. helmikuuta 1959

Väinö V. Salovaara

A. Sirjola

Väinö Ahde

Lisä n:o 6.

K e r t o m u s
=====

Sos.-dem. Maaseutuvaltuuskunnan toiminnasta vuodelta 1958

Yleistä

Kertomusvuoden aikana suoritettiin eduskuntavaalit. Niiden antamat tehtävät sävyttivät myöskin Maaseututoimikunnan työtä kevätpuolella vuotta. Näin oli toimintasuunnitelmassa edellytettykin. Puolueriidoista johtuen ei vaalien tulos maaseudullakaan ollut puolueelle niin edullinen kuin se muutoin olisi voinut olla. Syyspuolella vuotta on toiminta suuntautunut varsinaiseen valistustyöhön kokouksien, neuvottelutilaisuuksien ja luentopäivien muodossa. Kaikissa piirijärjestöissä ei ole kuitenkaan saatu tätä toimintaa käyntiin toivottavassa laajuudessa ja on piirejä, joissa piirin maaseutujaosto ei ole saanut juuri mitään aikaan, kun taas toisissa, kuten esim. Vaasan piirissä se on ollut esimerkillistä. Vaikea työllisyystilanne on myös, ja varsinkin maan pohjoisilla osilla, vaikeuttanut toimintaa.

Maaseutuorganisaation kokoonpano

A. Sos.-dem. Puolueen Maaseutuvaltuuskunta

Piirikokousten valitsemina ovat valtuuskuntaan kuuluneet seuraavat henkilöt: (sulkeissa varamiehet) Uudenmaan piiri: Mustamäki, Otto ja Lintuniemi, Lauri (Jokela, Lauri ja Kanerva, Alpo), Turun et.: Ahokas, Eino ja Lehtovuori, Eero, Satakunnan piiri: Harolin, Eero ja Nuotiomaa, Lauri, Hämeen et.: Porttikivi, Eino ja Murto, Tauno (Palkamo, Untamo ja Niemi, Arvo), Hämeen pohj.: Sinkka, Paavo ja Vallenius, Taito, Kymen piiri: Lehtonen, Olavi ja Paajanen, Yrjö, Mikkelin piiri: Haapala, Sulo ja Haapasalo, Kalervo, Kuopion länt.: Jääskeläinen, Yrjö ja Kämäräinen, Ville, Joensuun piiri: Kärnä, Oiva ja Väisänen, Jalmari (Piipponen, Olli ja Kolehmainen, Erkki), Vaasan it.: Koskinen, Artturi ja Puntola, K.R., Vaasan et.: Suuriniemi, Vilho, Vaasan pohj.: (Kokkolan piiri) Lepistö, Eeli, Oulun piiri: Tervonen, Erkki ja Tossavainen, Martti, Lapin piiri: Niemelä, Kaarlo ja Seppälä, Ville, Kajaanin piiri: Okkonen, Artturi (Väkiparta, Toivo), Ruotsalainen Työväenliitto: Lindeman, Lars (Heinström, Valdemar), Sos.-dem. Nuorisoliitto: Kymensalo, Pentti (Tikkaoja, Väinö).

Aikaisemmin kuuluivat puolueen Maaseutuvaltuuskuntaan myös Sos.-dem. Maaseututoimikunnan jäsenet, mutta puoluetolimikunnan 18.1.1958 vahvistaman, uusitun ohjesäännön mukaan Maaseutuvaltuuskuntaan kuuluivat vain piirien siihen valitsevat henkilöt.

B. Sos.-dem. Maaseututoimikunta

Maaseutuvaltuuskunnan edustajakokouksen valitsemina ovat Maaseututoimikuntaan kuuluneet seuraavat: Puheenjohtajana kansanedustaja Kallervo Haapasalo, varapuheenjohtajana kansanedustaja Lars Lindeman, maatalousteknikko Paavo Vihavainen, agronomi Erkki Pernu, toimitsija Viljo Salomaa, maanviljelijä Onni Oksanen, hedelmänviljelijä Ilmari Linna ja karjakko, toimitsija Taimi Rinne-Virolainen.

Maaseututoimikunnan Työvaliokuntaan ovat kuuluneet Haapasalo, Lindeman, Pernu, Vihavainen ja Heikki Simonen.

C. Toimitsijat

Maaseututoimikunnan sihteerinä on toiminut Heikki Simonen. Toimitsija Taimi Rinne-Virolainen on lisäksi osallistunut kenttätööhön.

Kokoukset

Kertomusvuoden aikana on pidetty kaksi Maaseutuvaltuuskunnan kokousta. Ensimmäinen pidettiin helmikuun 2-3 päivinä. Tässä kokouksessa valittiin Maaseututoimikunta kokonaan uusista henkilöistä (kuten edellä). Muiden ohjesäännön edellyttämien asioiden lisäksi esitettiin kokoukselle myös muutama alustusesitelmä ja hyväksyttiin julkilausuma, mutta tarkempaa selostusta on vaikea esittää syystä, että silloinen Maaseututoimikunnan sihteeri ei ole palauttanut pöytäkirjan laatimista varten haltuunsa saamaa kokousmateriaalia eikä pöytäkirjaa. Toinen kokous pidettiin kertomusvuoden huhtikuun 20 p:nä ja käsiteltiin siinä juoksevien asioiden ohella vaalitusuunnitelma sekä toimintasuunnitelma ja kuultiin yleispoliittinen tilannekatsaus. Kokous antoi myös julkilausuman.

Maaseututoimikunta on kertomusvuoden aikana pitänyt neljä kokousta ja on niistä pöytäkirjattu 31 pykälää. Käsitellyistä asioista mainittakoon maaseudun työllisyyskysymys, asutustilallisten ja metsätyöläisten asemaa koskevat kysymykset, pienviljelijöiden väkirehukysymys, laki maatalouden tulotasosta ja kotimaisen kasvi- ja puutarhatuotannon markkinoimista koskeva kysymys. Näiden asioiden johdosta on käännytty joko lähetystönä tai kirjeellisesti hallituksen ja virastojen puoleen.

Maaseututoimikunnan Työvaliokunta on kokoontunut neljä kertaa ja on kokouksista merkitty pöytäkirjaan 21 pykälää.

Maaseututoimikunnan asettama jaosto, jonka tehtävänä oli seurata maataloustulolain käsittelyä ja käsitellä siihen liittyviä kysymyksiä, on kokoontunut kolme kertaa. Pöytäkirjattu 6 pykälää. Jaoston puheenjohtajana toimi agronomi Erkki Pernu.

Muu toiminta

Maaseututoimikunnan sihteeri, Heikki Simonen, on osallistunut eri piirijärjestöjen alueilla pidettyihin kokous- ym. tilaisuuksiin, luen-
noiden niissä maaseutupoliittisista ym. kysymyksistä. Matkapäiviä 250.
Useat toimikunnan jäsenet ovat niinikään osallistuneet puhuja- ja luen-
totyöhön.

Puolueen sanomalehdille on entiseen tapaan annettu uutismateriaa-
lia ja artikkeleita, eduskuntaryhmälle on laadittu muutamia maatalout-
ta koskevia aloitteita, samoin on kirjallista tiedoitustoimintaa har-
joitettu entiseen tapaan.

Keväällä pidetyissä piirikokouksissa oli Maaseututoimikunnan edus-
taja esittäen niissä maaseutupoliittisen alustuksen.

Valtuuskunnan talous

Valtuuskunnan toiminnasta aiheutuvat menot on edelleenkin hoidet-
tu puolueen kassasta.

Helsingissä, tammikuun 15. päivänä 1959

Sos.-dem. Maaseututoimikunta

Kalervo Haapasalo

Heikki Simonen

PALAUTETAAN

TULO- JA MENOARVIO VUODELLE 1959
=====

Liite n:o 7

K u l u t :

I Varsinaiset kulut

Puoluetoimiston maksamat palkat	28.800.000:- ✓
T-osaston kuluihin	4.500.000:-
Kulunkitili	1.600.000:-
Valistus- ja matkakust. tili	6.500.000:-
Maaseutuvaltuuskunnan tili	1.800.000:-
Avustukset piireille ym.	4.200.000:-
" järjestöille	250.000:-
Puolueneuvoston tili	1.100.000:-
Korko- ja osinkotili	3.200.000:-
Ulkom. asioitten tili	450.000:-
Käyttövarojen tili	600.000:-
Lainopill. asiain tili	250.000:-
Kansaneläkemaksujen tili	750.000:-
Henkilökunnan terveydenhoitotili	100.000:-
Palautuksia siirtoväen yhdistyksille	1.000.000:-
TST:n hoitoon	700.000:-
Sos. Aikakauslehden tili	600.000:-
Työväen Arkiston tili (palkat ja vuokra)	3.400.000:-

59.800.000:-
=====

T u o t o t :

I Varsinaiset tuotot

Puoluejäsenmaksujen tili	14.000.000:- ✓
Työväen Kalenterin tili	200.000:-
Kustannustoiminnan tili	650.000:-
Välitystili	300.000:-
Vappumerkin tili	750.000:-
Teoston tili	650.000:-
Kiinteimistön tuotto	4.800.000:-
Korko- ja osinkotili	850.000:-

II Ylimääräiset tuotot

60-vuotisjuhlamerkin myynti	4.000.000:-
Suurkeräyksen tuotto	8.000.000:-
Hankittava rahoitus	25.600.000:- ✓

59.800.000:-
=====

11 sivua liitteineen

Liite n:o 8.

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.y.

Puolueneuvosto

Puoluetoimikunta on kirjelmällään 17 päivänä huhtikuuta 1959 pyytänyt allekirjoittaneelta Vaasan läänin pohjoinen Sosialidemokraattinen Piiri r.y:ltä Puolueen sääntöjen 72 §:n edellyttämää selitystä Puolueneuvostossa ensi tilassa esille otettavaa järjestömme erottamisasiaa varten. Puoluetoimikunta ei kirjelmässään ilmoita, mitä nimenomaisia syytöksiä sillä on esitettävänä järjestöämme vastaan, mutta koska aikaisemmin on sekä Puolueen julkaisuissa että Puolueen päättävien elinten kokouksissa esitettyjä erilaisia perättömiä väitteitä järjestömme toiminnasta, oletamme, että selitysvaatimus on tarkoitettu e.m. väitteitä koskevaksi ja sen perusteella esitämme toverillisesti seuraavaa:

Piirin v. 1958 vuosikokousta edeltäneet tapaukset

- Piiririkokousedustajien valinta perusjärjestöissä tapahtui sekä ennen piiririkokousta että sen jälkeen piiritoimikunnan toimesta hankittujen tietojen mukaan sääntöjen mukaisessa järjestyksessä. Kaikista niistä edustajista, joille valtakirjojen tarkastajat ehdottivat edustajavaltuudet hyväksyttäväiksi, oli sääntöjen mukaisessa järjestyksessä ja aikanaan jätetty ilmoitus ~~val~~ ja valtakirjat piiritoimikunnalle.
- Kokkolan Sos.-dem. Keskusteluseuraa ei piiritoimikunta hyväksynyt piirijärjestön jäseneksi, koska sen rekisteröinnin yhteydessä oli muutettu yhdistyksen johtokuntaa vastoin perustavan kokouksen äänestyksellä suostuttamaa vaalia. Jos piiritoimikunnalla olisi ollut muuten kielteinen kanta mainittuun yhdistykseen nähden, ei esim. sen perustavan kokouksen saaminen piiritoimikunnan käsitysten mukaiseksi olisi tuottanut mitään vaikeuksia. Piiritoimikunta totesi vasta kun sille oli ilmoitettu e.m. erittäin törkeästä yhdistyksen sääntöjen rikkomisesta, että k.o. järjestön virkailijat ei-

vät ilmeisesti aio millään tavoin kunnioittaa sääntöjä eikä normaaleja järjestödemokratian mukaisia menettelytapoja yhdistyksensä toiminnassa ja tämän johdosta hylkäsi Kokkolan Sos.-dem. Keskusteluseuran nimissä tehdyn anomuksen Piirin jäseneksi pääsystä.

- 16.1.1959 pidetyssä piiritoimikunnan kokouksessa jätti piiritoimikunnan silloinen puheenjohtaja J.N. Pietilä yhdessä kahden muun piiritoimikunnan jäsenen kanssa pöytäkirjaan liitettäväksi vastalauseen, joka merkitsi hänen irtisanoutumistaan vastuusta ainakin kaikissa piirin taloudellisissa kysymyksissä. Koska kaikilla järjestötoiminnan muodoilla on myös taloudelliset vaikutuksensa merkitsi tämä tosiasiaassa eroamisilmoitusta puheenjohtajan tehtävistä. Kun Pietilä ei kuitenkaan itse halunnut tulkita asiaa niin, että hän täten olisi eronnut puheenjohtajan tehtävästä, ei piiritoimikunnan enemmistö halunnut kärjistää erimielisyyksiä toteamalla sen merkitsevän eroamista.

- 5.2.1958 pidetyssä piiritoimikunnan kokouksessa ilmoitti J.N. Pietilä käsityksensä, että Matti Lepistöä ei Puolueen sääntöjen mukaan voida poistaa puolueäänestykseen asetettujen kansanedustajaehdokkaitten joukosta. Tällainen ehdotus oli kokouksessa tehty. Ehdotuksen tekijä ilmoitti, että asiasta ei kannata hänen käsityksensä mukaan äänestää, mutta ilmoitti päätöksen jälkeen kuitenkin siihen eriävän mielipiteen, kun Matti Lepistön ehdokkuus puolueäänestyksessä oli jäänyt voimaan.

- Matti Lepistö sai kansanedustajaehdokkaista suoritettussa puolueäänestyksessä suurimman äänimäärän, joten hänen poistamisensa Piirin eduskuntaehdokkaitten joukosta olisi ollut erittäin törkeä Puolueen sääntöjen ja järjestödemokratian loukkaus.

Pietarsaaren piirikokous v. 1958

- Yhdistysten edustajien kokoontuessa aamupäivällä kokouspäivänä Pietarsaaren Sos.-dem. Ty:n talolle esiintyi ensimmäinen häiriö puoluesihteerin Kaarlo Pitsingin ja puoluetöimikunnan jäsenen Väinö Leskisen ilmoittaessa Puolueen varanneen kokoushuoneen kello 12.30 ja kehoittaessa edustajien enemmistöä poistumaan paikalta. Tämän tapahduttua suljettiin huoneen ovet ja avattiin vasta kello 12.30. Edustajien enemmistön saapuessa tällöin paikalle havaittiin V.Leskisen ja K.Pitsingin istuvan kokousvirkailejoille tarkoitettuna pöydän takana välissään J.N. Pietilä, joka tämän asetelman syytä tiedusteltaessa ilmoitti aikovansa avata piirikokouksen vastoin piiritoimikunnan päätöstä, jonka hän oli

itse kokouksen puheenjohtajana vahvistanut. Piiritoimikunta oli kokouksessaan 19.3.58 valinnut piirikokouksen avaajaksi Viljo Ala-Pölläsen sen johdosta, että oli tullut tietoon Pietilän aikovan käyttää avaajan asemaa hylätäkseen ilman perusteita muutamien yhdistysten edustajien edustusoikeudet. Piiritoimikunta ei halunnut antaa hänelle tilaisuutta sääntöjenvastaisiin menettelytapoihin piiritoimikunnan edustajana. Todettakoon vielä, että Pietilä, kuten edellä on mainittu, oli jo aikaisemmin kiellettyä vastaamasta Piirin asioista. Koska sääntöjen mukaan piirikokoukset kutsuu koolle piiritoimikunta eikä puheenjohtaja, on piiritoimikunnalla oikeus valita kuka hyvänsä kokouksen avaajaksi.

- Kun oli todettu, että J.N. Pietilä ei poistu kokousvirkailijoille varatun pöydän takaa, asettui kokouksen avaaja Viljo Ala-Pölläsen piirikokousedustajien pöydän toiseen päähän ja kellon tultua 13. avasi kokouksen sääntöjen edellyttämällä tavalla.

Puoluetolimikunnalle piirikokouksen jälkeen lähetetty selostuksen jäljennös oheisena.

- Oikeusministeriö totesi Viljo Ala-Pölläsen avaaman kokouksen menettäneen laillisen luonteensa^{sen vuoksi} ja että myös "J.N. Pietilä virheellisesti ilman toimeksiantoa" ryhtyi kokousta avaamaan ja tästä johtunut häiriö johti osan kokousedustajia harhaan. Jäljennös Oikeusministeriön päätöksestä oheisena.

Vaalitoiminta

- Eduskuntavaalien osalta on piirijärjestöämme syytetty eri yhteyksissä jopa erillisvaaliliiton järjestämisestä. Tämä väite on aivan mieletön, koska sääntöjen mukaan kaikki tämänluontoiset vaaläihin liittyvät tehtävät kuuluvat piirijärjestölle. Ehdokasasettelua vastaan ei myöskään Piirin jäsenten taholta tehty valituksia.
- Vaalipiirimme alueelle perustettiin erillisvaaliliitto eräiden piirin jäsenyhdistysten jäsenten toimesta, jotka huolimatta siitä, että lukeutuvat n.s. linjakysymyksissä nykyisen Puoluetolimikunnan kannattajiin täten törkeästi rikkoivat sääntöjä ilman aihetta, koska ketään puolueäänestyksessä mukana ollutta ei sääntöjen vastaisesti aiottu syrjäyttää, eikä myöskään syrjäytetty Piirin toimesta. Tähän rikkomukseen tulee lisäksi se, että kaksi erillisvaaliliiton puuhaajista, Yrjö Maunumäki ja Jaakko Pöyhölä, yhdessä Kokoomuspuolueen edustajan kanssa vaalipiirin keskuslautakunnassa hylkäsivät Piirin vaaliliiton nimiehdotuksen merkiten sen järjestysnumerolla ja antoivat erillisvaaliliitolle Puolueen vaaliliiton nimen.

Puolue-elinten harhaanjohtaminen

- J.N. Pietilä, puoluesihteerin Kaarlo Pitsinki ja puoluetoimikunnan jäsen Väinö Leskinen ovat ilmeisesti useissa yhteyksissä johtaneet piiriämme koskevissa kysymyksissä harhaan puoluetoimikuntaa ja Puolueneuvostoa. Mahdollisesti tähän ovat lisäksi syyllistynyt muitakin. Tästä harhaanjohtamisesta oli seurauksena viime vuoden toukokuussa pidetyssä Puolueneuvoston kokouksessa päätös, jossa todettiin J.N. Pietilän johtama varjopiirittoimikunta järjestömme lailliseksi toimikunnaksi. Tämä päätös jäi järjestömme hallinnon kannalta tietenkin merkityksettömäksi. Vääriä tietoja vaalipiirimme järjestöllisestä tilanteesta Puolueen jäsenjärjestöissä on annettu myös monissa muissa yhteyksissä ja tämä on aiheuttanut puolueen päättävissä elimissä useita virhepäätelmiä ja harhaan osuneita toimeenpanopäätöksiä.

Kokkolan Sos.-dem. Piirin perustaminen

- N.s. Kokkolan Piirin perustamisessa saatettiin Puolueneuvosto tapahtuneen tosiasian eteen, järjestämällä sen rekisteröinti y.m. seikat laillisuuden kannalta vähintään kyseenalaisella tavalla. Sääntöjensä mukaan piirijärjestö on Puolueen jäsenjärjestö, joten sitä ei voitane rekisteröidä ellei Puolueen nimissä ilmoiteta viranomaiselle järjestön tulleen hyväksytyksi Puolueen jäseneksi. Piirijärjestön ottaa kuitenkin Puolueeseen Puolueneuvosto puoluekokousten väliajalla ja tätä ei ollut vietapahtunut.
- 29.11.1958 pidettyyn Puolueneuvoston kokoukseen lähetettiin kutsu "Kokkolan Piirin" piiritoimikunnalle vaikka järjestö ei ollut Puolueen jäsen. Allekirjoittaneen järjestön piiritoimikunnalle ei kutsua lähetetty vaikka järjestömme oli tehnyt aikanaan puolueverotilityksen ja oli ollut Puolueen jäsen jo yli 50 vuotta ja on vieläkin. Piiritoimikuntamme edustajia ei edes laskettu seuraamaan Puolueneuvoston kokousta vaikka tällaista asiaa ei voida edes päättää vaan se on selvä sääntöjen määräyksellä.

* Vaasan läänin pohjoisen Sos.-dem. Piirin lakkauttaminen

- E.m. Puolueneuvoston kokouksessa tehtiin järjestöämme kuulematta päätös, jolla puoluetoimikunta velvoitettiin ryhtymään toimenpiteisiin järjestömme toiminnan lakkauttamiseksi. Tätä päätöstä ei voitane katsoa sääntöjen tarkoittamalla tavalla syntyneeksi, koska on kysymys toimivasta järjestöstä, jonka suhteen toiminnan lopettaminen on vielä pitemmälle menevä toimenpide kuin erottaminen. Lisäksi tällaisen päätöksen tekeminen kuuluu tietenkin Piirin jäsenyhdistyksille piirikokouksessa. Enemmistö Piirin puolueosastoista on kuitenkin päättänyt

edelleen kuulua Vaasan läänin pohjoinen Sosialidemokraattinen Piiri r.y:n jäsenyyteen ja jatkaa sen toimintaa.

Kuten edelläolevasta selviää, on piirijärjestömme toiminnassaan noudattanut Puolueen sääntöjä ja hyväksyttyjä menettelytapoja. Järjestömme on myös pysynyt kaikessa valistustoiminnassaan Puolueen periaateohjelman kannalla. Mitään syytä järjestömme ~~erottamisesta~~ erottamiseen Puolueesta ei siis ole olemassa.

Sen sijaan puoluesihteerin Kaarlo Pitsinki ja puoluetoimikunnan jäsen Väinö Leskinen esiintyivät järjestömme vuoden 1958 vuosikokouksessa tavalla, joka kokousrauhan rikkomisessa ylittää Lapuan liikkeen hulinoitsijoiden toiminnan. Heidän ja eräiden muiden harhaanjohtamana häirintään osallistuneet kokousedustajat ovat tapahtuneeseen syyttömiä.

Ottaen huomioon edelläesitetyn ehdotamme että:

1. Puolueneuvosto päättäisi rangaista puoluesihteerin Kaarlo Pitsinkiä ja puoluetoimikunnan jäsentä Väinö Leskistä erottamalla heidät Puolueen luottamustehtävistä.
2. Puolueneuvosto päättäisi erottaa Kokkolassa Sosialidemokraattinen Piiri r.y:n Puolueesta ja kehoittaa kaikkia Vaasan läänin pohjoisessa vaalipiirissä toimivia puolueen jäsenyhdistyksiä liittymään Vaasan läänin pohjoisen Sosialidemokraattinen Piiri r.y:n jäseneksi.

Vain ehdottamallamme tavalla menettelemällä voidaan vaalipiirimme järjestyneen suomenkielisen sosialidemokraattisen väen keskuuteen palauttaa luottamus Sosialidemokraattiseen Puolueeseen. Pietarsaaren näytelmä ja sitä seuranneet tapaukset jättävät ellei niitä peruuteta parantumattoman haavan piirimme vaakaumuksellisen Sosialidemokraattisen väen keskuuteen. Luonnollista lienee, että Puolueneuvosto peruuttaa piirijärjestöämme koskevan lakkautuspäätöksen.

Piiritoimikunta on halunnut antaa edelläolevan selvityksen ehdotuksineen, vaikka sen jälkeen kun puoluetoimisto oli palauttanut piirin jäsenmaksut, piiritoimikunnan edustajilta oli kielletty pääsy puolueneuvoston kokoukseen, puoluetoimisto ja toimikunta ovat tehneet parhaansa järjestömme hajottamiseksi ja puolueen julkaisut eduskuntavaalien aikana ja muulloinkin työskennellet järjestöämme vastaan, ei järjestömme mielestämme ole se puolue-elin, joka piiriämme koskevissa tapauksissa on selitysvelvollinen.

Kokkolassa 4 päivänä ~~huhtikuuta~~ ^{toukokuuta} 1959

Vaasan läänin pohjoinen Sosialidemokraattinen Piiri r.y.

Laine
Puheenjohtaja

Osmi Pikkariainen
piirisihteeri

Sos.-dem. Puoluetoimikunnalle.

Sen johdosta, että 22 päivänä maaliskuuta 1958 Pietarsaares-
sa pidetyn Vaasan läänin pohjoinen Sosialidemokraattinen Piiri r.y:n
piirikokouksen ajaksi järjestetty piirin vähemmistön ryhmäkokouskin
on selitetty piirikokoukseksi ja siinä valittu varjopiiritoimikunta
pitää itseään laillisenä piiritoimikuntana, saamme kunnioittaen
Puoluetoimikunnan tietoon saattaa seuraavaa:

Kokouksen avausta koskevat toimenpiteet.

Piiritoimikunta käsitteli piirikokouksen valmisteluun liitty-
viä kysymyksiä viimeksi 19 p:nä maaliskuuta 1958 pidetyssä piiri-
toimikunnan kokouksessa. Saapuvilla olivat puheenjohtaja J.N. Pie-
tilä, varapuheenjohtaja V. Ala-Pöllänen, Yrjö Maunumäki, Taavetti
Jäntti, Toivo Niemi, Martta Miettinen, piirisihteeri Onni Pikkarai-
nen ja toimitsija Eeli Lepistö sekä myöhemmässä vaiheessa lisäksi
varajäsen Urho Rytönen.

Asiain käsittely tapahtui aluksi hankauksitta, kunnes tuli e-
sille kysymys siitä, kuka piiritoimikunnan puolesta avaa piirikokouk-
sen. Keskustelun perusteella puheenjohtajana toiminut Pietilä tote-
si Ala-Pölläsen tulleen valituksi, lisäten että päätös tehtiin 3
äänellä 2 vastaan. Maunumäki ilmoitti pöytäkirjaan merkittäväksi e-
riävän mielipiteensä. Tämän jälkeen Pietilä ilmoitti asian olevan
viimeisen, minkä käsittelyyn hän osallistuu ja poistui kokouksesta.
Tällöin toimitsija Eeli Lepistö kehoitti Ala-Pölläsen siirtymään
puheenjohtajan paikalle jatkamaan kokousta. Pietilän lähdön jälkeen
poistuivat myös Maunumäki ja Eeli Lepistö kokoushuoneesta. Kun ko-
kouksen esityslistalla oli vielä useita ratkaisemattomia asioita ja
kun piiritoimikunnan varajäsen Rytönen oli saapunut todettiin
poistumisen jälkeenkin saapuvilla olevan viisi piiritoimikunnan jä-
sentä eikä kokousta oltu julistettu päättyneeksi, niin jatkettiin
asiain käsittelyä varapuheenjohtajan Viljo Ala-Pölläsen johdolla.

Mainittakoon tässä myös ne perusteet, joihin piiritoimikunnan
enemmistön päätös piirikokouksen avausta koskevassa asiassa perus-
tui. Piiritoimikunnan tietoon oli tullut, että piirin vähemmistö
aikoo muuttaa piirikokouksen voimasuhteet väkivaltaisesti siten,

että vähemmistöä edustava kokouksen avauksen suorittava puheenjohtaja toteaa ensiksi vähemmistöön kuuluvien piirikokousedustajain edustajavaltuudet ja riittävän monen enemmistöön lukeutuvan edustajavaltuudet asetetaan kiistanalaiseksi. Täten voidaan väärinpeluun avulla evätä edustuksia ja tehdä enemmistö vähemmistöksi. Lisäksi Pietilä on ilmoittanut piiritoimikunnan kokouksessa, ettei hän vastaa piiritoimikunnan toiminnasta eikä ollut mukana yhdessä toisten piiritoimikunnan vähemmistöön kuuluvien kanssa julkaisemassa heidän allekirjoittamaansa painettua piiritoimikunnan enemmistöä valheellisin perustein solvaavaa lehtistä, jota on levitetty jäsenistön keskuuteen. Piiritoimikunnan enemmistö halusi varmistua siitä, ettei piirikokouksessa voitaisi menetellä laittomasti ja sen takia ei katsonut voivansa sallia, että Pietilä avaisi kokouksen.

Edustajavaltuudet

Piiritoimikunta valitsi e.m. kokouksessaan aikaisempaa tapaa noudattaen valtakirjojen tarkastajat suorittamaan piirikokousedustajain valtuuksien tarkastuksen. Kun asianomaisten järjestöjen verotilitykset olivat kunnossa, edustajain valinta oli tapahtunut laillisella tavalla sääntöjen määräämänä aikana ja piirikokousedustajain valtakirjatkin olivat aikanaan saapuneet, niin tarkastajat antoivat asiasta yksimielisen lausunnon, minkä perusteella osanotto piirikokoukseen todettiin siinä varsinaisessa piirikokouksessa, jonka piiritoimikunnan määräämänä Viljo Ala-Pöllänen Pietarsaaren Työväentalossa 22 päivänä maaliskuuta 1958 kello 13.01 julisti avatuksi.

Kun sillä piirikokouksen vähemmistön ryhmäkokouksella, jonka Pietilä ilmoituksensa mukaan klo 13.04 julisti piirikokouksen nimellä avatuksi, ei ole ollut käytettävissään piirikokousedustajain valtakirjoja, eikä mitakaan edustusoikeuden selvittämisen edellyttämiä asiakirjoja, ei edes riittäviä asiatietoja, niin on selvää, ettei tällaisella kokouksella ole edellytyksiä edes kokouksen osanoton toteamiseen eikä edustajavaltuuksien hyväksymiseen. Näin ollen onkin ymmärrettävää, että Pietilän suorittama muistiinpanoihin perustuva nimiluettelo osanottajista oli valittuihin edustajiinkin nähden paikkansapitämätön. Siihen sisältyi henkilöitä, joita asianomaisessa yhdistyksessä ei ole edes ehdotettu piirikokousedustajiksi (mm. Hanna Märsylä ja Toivo Niemi). Kokkolan Sos.-dem. Naisyhdistyksen edustajina mainittiin sellaiset henkilöt, joiden

valinnan mainittu yhdistys oli todennut laittomaksi sen takia, et-
vaaliin oli osallistunut useita yhdistykseen kuulumattomia henki-
löitä, minkä takia pidettiin laillisessa järjestyksessä ja aika-
naan uusi kokous, jossa laittomasti syntynyt päätös purettiin ja
suoritettiin uusi piirikokousedustajain vaali. Todettakoon, että
siinä Kokkolan Sos.-dem. Naisyhdistyksen kokouksessa, jossa piiri-
kokousedustajain valinta laillisesti suoritettiin, valituiksi tul-
leet Siviä Ala-Pöllänen ja Bertta Myllyniemi saivat kumpikin 21 ään-
tä ja heidän vastaehdokkaansa Aili Metsäranta ja Valdine Pohjonen
saiivat vain 12 ääntä. Viimemainittuja ei valittu edes varaedustajik-
si. Tästä huolimatta Pietilä ilmoitti Metsärannan ja Pohjosen johta-
massaan ryhmäkokouksessa piirikokousedustajiksi.

Piirikokous

Piirikokous alkoi omituisesti. Jo aamulla kello 9 jälkeen puo-
luetoimikunnan jäsenet Väinö Leskinen ja K. Pitsinki tiedoittivat
Puolueen varanneen kokoushuoneen klo 12.30 saakka. Kun tällöin meni
kokoushuoneeseen yli 40 vuottakin puolueen jäsenenä toimineita ja
ikänsä perusteella vapaajäsenenä jäsenluetteloissa olevia puolueve-
teraaneja, niin Leskinen kädestä pitäen ohjasi heidät pois kokous-
huoneesta. Kokoushuoneen ovet lukittiin ja avattiin uudelleen kello
12.30. Tällöin todettiin, että piirin piirikokousedustajain vähem-
mistöryhmä oli jo asettunut paikoilleen kokoushuoneeseen. J.N. Pie-
tilä istui tällöin näyttämölle sijoitetun pöydän takana ja hänen
vierellään oikealla puolellaan Väinö Leskinen ja vasemmalla puolel-
laan puoluesihteerä K. Pitsinki. Kun mainitut henkilöt vaatimuksis-
ta huolimatta eivät poistuneet kokousvirkaikajoille varatuilta pai-
koilta, niin kokouksen laillinen avaja V. Ala-Pöllänen ja piirisih-
teeri O. Pikkarainen, jonka hallussa kaikki kokousta koskevat asia-
kirjat edustajain valtakirjat mukaanluettuna olivat, asettuivat ko-
koushuoneen keskipöydällä olleen pöydän päähän. J.N. Pietilän pi-
täessä pitkää tervehdyspuhetta V. Ala-Pöllänen julisti varsinaisen
piirikokouksen avatuksi heti kello 13. jälkeen ja kun Pietilä lo-
petteli puhettaan, oli ehditty yksimielisesti todeta piirikokous
laillisesti kokoonkutsutuksi, edustajavaltuudet hyväksytyiksi ja
piirikokous niin ollen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi käsittele-
mään piirin vuosikokoukselle kuuluvia asioita. Pietilän johtamalla
vähemmistöryhmän ryhmäkokouksella, johon osallistui 31:stä varsinais-
sesta edustajasta vain 13 laillisesti valittua piirikokousedustajaa,

ei voi olla minkäänlaisia perusteita julistautua piirikokoukseksi. Laittomuutta ei tee lailliseksi se, että asioita tuntemattomat puoluetoimikunnan jäsenet Leskinen ja Pitsinki olivat hyväksymässä Pietilän suorittamat laittomat toimenpiteet ja siten ilmeisesti johtivat osan piirikokousedustajistakin harhaan.

Uusi piiritoimikunta,

Laillisessa piirikokouksessa valittiin uuteen Vaasan läänin pohjoinen Sosialidemokraattinen Piiri r.y:n piiritoimikuntaan seuraavat henkilöt: Viljo Ala-Pöllänen, Urho Luukkala, Antti Turunen, Väinö Perttula ja Martta Miettinen Kokkolasta, Toivo Niemi Lohtajalta ja Vilho Ylihärsilä Lapualta sekä varajäseniksi Urho Rytönen ja Veikko Ahtiainen Kokkolasta ja Hugo Aro Pietarssaaresta.

Piiritoimikunnan järjestäytymiskokouksessa on valittu puheenjohtajaksi Antti Turunen os. As. alue Ykspihlaja, varapuheenjohtajaksi Väinö Perttula os. Junailijank. 12 Kokkola.

Piirin nimenmerkitsijöiksi on yhdistysrekisteriin ilmoitettu Antti Turunen, piirisihteeri Onni Pikkarainen ja Väinö Perttula.

Uusi laillisesti valittu piiritoimikunta ei vastaa piirikokouksen vähemmistöryhmän valitseman J. Pietilän johdolla toimivan varjotoimikunnan toimenpiteistä.

Edelläolevan perusteella odotamme Puoluetoimikunnan ryhtyvän sellaisiin toimenpiteisiin, että J. Pietilän johtaman piirin vähemmistöä edustavan toimikunnan puoluetoimintaa piirin alueella hajoitettava toiminta piiritoimikuntana kielletään. Piirin oppositiona he tietenkkin voivat toimia omien käsitystensä hyväksi, sillä kansanvaltaisessa puolueessa täytyy vähemmistölläkin olla toimintaoikeudet.

Kokkolassa maaliskuun 28 päivänä 1958.

Vaasan l. pohjoinen Sos.-dem. Piiri r.y:n
vuoden 1957 piiritoimikunnan jäsenet

Viljo Ala-Pöllänen

Martta Miettinen

Taavetti Jäntti

Toivo Niemi

Urho Rytönen
Varajäsen

Väinö Halmesmäki
Varajäsen

Vaasan läänin pohjoinen Sosialidemokraattinen Piiri r.y:n
Piiritoimikunta

puolesta:

Antti Turunen
Puheenjohtaja

Onni Pikkarainen
Sihteeri

Gäljenniksen oikeaksi todistavat
Sisko Olltu *Kusti Kääriäinen*

Jäljennös

P ä ä t ö s

Oikeusministeriö on tutkinut tämän maaliskuun 24 päivänä 1958 jätetyn, Antti Joonas Turusen tekemän ilmoituksen siitä, että yhdistysrekisteriin merkittäisiin Vaasan läänin pohjoinen Sosialidemokraattinen Piiri r.y:n nimenkirjoittajia koskeva muutos; mutta koska yhdistyksen vuosikokoukseksi tarkoitettu, maaliskuun 22-23 päiviksi 1958 koolle kutsuttu kokous oli jakautunut kahtia sen vuoksi, että sekä yhdistyksen hallituksena toimivan piiritoimikunnan varapuheenjohtaja Viljo Ala-Pöllänen piiritoimikunnan toimeksiannosta että piiritoimikunnan puheenjohtaja Jaakko Nikolai Pietilä virheellisesti ilman toimeksiantoa olivat kumpikin ryhtyneet samassa kokoushuoneessa kokousta avaamaan, mikä seikka on saattanut vaikuttaa harhauttavasti kokoukseen saapuneisiin jäsenyhdistysten edustajiin, ja koska Edvin Brandt'in ja Kauko Tiilikkalan puheenjohtolla pidetty, ^{ht} ~~ka~~ksia jakautumisen jälkeen muodostunut toinen kokous muutenkin kokoushuoneessa alusta alkaen vallinneen epäjärjestyksen vuoksi oli menettänyt laillisen luonteensa ja koska lisäksi kokouksen laillisuuteen vaikuttava kysymys siitä, oliko kokous, kuten on väitetty, alkanut ennen kokouskutsussa mainittua alkamisaikaa, on esitetyn puutteellisen selvityksen vuoksi jäänyt riitaiseksi, minkä vuoksi ja kun tuossa kokouksessa valittua piiritoimikuntaa ei näin ollen voida pitää piiriyhdistyksen laillisenä hallituksena, eikä sen valitsemia nimenkirjoittajia yhdistyksen laillisina nimenkirjoittajina, oikeusministeriö, nojautuen yhdistyslain 8, 12, 15, 17, 18, 27 ja 29 §:iin, ei ole ilmoitusta rekisteriin merkinnyt.

Tähän päätökseen tyytymätön hakekoon siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta valituksella, joka ynnä tämä päätös joko alkuperäisenä tahi virallisesti oikeaksi todistettuna jäljen-

nöksenä ja varustettuna asianmukaisella todistuksella päivämääräst
jolloin se valittajalle annettiin, on viimeistään ennen kello 12x
kahtatoista (12) kolmantenakymmenentenä päivänä tiedoksi antopäiväs
lukien, mainittua päivää kuitenkin lukuunottamatta, valittajan
itsensä tahi hänen laillisesti valtuuttamansa asiamiehen jätettävä
korkeimman hallinto-oikeuden kirjaajankonttoriin.

Helsingissä, oikeusministeriössä toukokuun 10 päivänä 1958.

Ministeri J. Söderhjelm

J.O. Söderhjelm

Vt. ylimääräinen apulaistoimistopäällikkö

Martti Setälä

Martti Setälä

Tämä päätös on tänään täältä annettu

Antti Joonas Turusen valtuuttamalle

Toini Huhtamäelle.

Oikeusministeriön yhdistysrekisteri-

toimistossa 30 päivänä toukokuuta 1958.

Apulaiskirjaaja Lempi Vihtinen

Lempi Vihtinen

Jäljennöksen oikeaksi todistavat:

Kari Pitkanen

Abraham Kana

SUOMEN
SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE
HELSINKI PAASIVUORENK. 3

PUHELIMET

Puoluesihteri 77 24 10 77 39 93
Järjestösihteri . . . 77 47 21
Taloudenhoitaja . . . 77 29 95
Kunnallisasiat . . . 77 47 42
Toimisto . . . 77 23 47
Kassa . . . 77 87 52
Julkaisujen toim. . . 77 87 53

Vaasan läänin pohjoinen Sosialidemokraattinen Piiri r.y.

Työväentalo

K o k k o l a

Puolueneuvosto on 23. päivänä toukokuuta 1959 pitä-

mässään kokouksessa erottanut järjestönne Suomen Sosiali-
demokraattisesta Puolueesta.

Helsingissä 23. päivänä kesäkuuta 1959.

SUOMEN SOSIALIDEMOKRAATTINEN PUOLUE R.Y.
PUOLUETOIMIKUNTA

Kari Pitkanen Oskari Paananen

(Olavi Hurri)

(Sos.-dem. Puolueneuvosto 23.5.-59)

Liite n:o 9.

Sosialidemokraattisen Nuorisoliiton Lahdessa pidetyn 13. edustajakokouksen tapahtumat ja vaiheet ovat tulleet julkisuudessa monilta osiltaan selvitettyiksi. Voidaan sanoa, että tieto kokouksessa käytyistä laittomista ja räikeistä menettelytavoista levisi kuin kulovalkea kautta maan. Nuorisoliitossakin on aikojen kuluessa ollut kiistoja ja erimielisyyksiä, mutta koskaan aikaisemmin niiden ratkaisemiseksi ei ole käytetty niin kyynillisen kovia otteita kuin tällä kerralla. Läsnäolleet jäivät eittämättä sellaiseen käsitykseen, että Lahdessa koetun rinnalla kalpenevat kaikki ne monet normaalille järjestötoiminnalle vieraat menettelytavat, joita sosialidemokraattisen puolueen hajottamiseen pyrkivien toimesta viime vuosina on käytetty. Kun näin joudutaan toteamaan nuorisoliiton kohdalla - liiton, jossa puhtaitten ja rehellisten menettelytapojen vaalimisen pitäisi olla vielä tärkeämpää kuin muissa järjestöissä - niin ei ole lainkaan ihmettelemistä siinä, että asia on saanut tavallista suuremman huomion osakseen ja että tässä huomiossa on ollut suuri annos tyrmistystä ja järkytystä.

Sosialidemokraattisen Puolueen ja Sos.-dem. Nuorisoliiton suhteet eivät viime vuosina ole olleet sellaiset, kuin niiden olisi pitänyt olla. Aikana, jolloin puolue kipeästi olisi tarvinnut nuorisoliitonkin voimaa tuekseen, sillä ei ole sitä suurestikaan ollut käytettävissä. Eräissä sisäisten erimielisyyksien vaiheessa nuorisoliiton johtavat toimihenkilöt asennoituivat julkisesti puoluetta vastaan. Myöhemmin tämä asenne on muuttunut epämääräisemmäksi ja on tavallaan parantunut, mutta aktiivinen ja puoluetta tukeva se ei suinkaan ole ollut. Ottaen huomioon koko yleisen tilanteen ja puoluetta vastaan käydyn taistelun ankaruuden on ollut aihetta toivoa, että nuorisoliiton asenne ja suhtautuminen olisi liittokokouksessa muuttunut. Siksi puolueen piirissä tunnettiin varsin suurta mielenkiintoa liittokokousta kohtaan. Mieli-alat liiton jäsenistön keskuudessa sekä ennakkotiedot ja arviot liittokokouksen oletetuista kannanotoista puhuivat selvää kieltä sen puolesta, että nuorisoliittolaiset halusivat liittonsa asettuvan tiiviiseen taistelurintamaan puolueen kanssa ja sen puolesta. Lahden liittokokouksen tapahtumat todistivat, että näin todellisuudessa olisi myös tapahtunut.

Tällainen tapahtuminen estettiin menettelytavoilla, jotka nyt ovat yleisesti tiedossa, mutta joista eräiden uusi mainitseminen ja kertominen silti lienee paikallaan. Nuorisoliiton liittotoimikunta oli 13.5. valinnut valtakirjojen tarkastajiksi neljä liittotoimikunnan jäsentä. Näistä kaksi, joukossa tarkastajien puheenjohtaja, ei koskaan saanut mainittuja valtakirjoja tarkastettavakseen. Liittokokous aloitettiin

sen tosiasiallisen tilanteen vallitessa, että valtakirjoja eivät laillisiksi tarkastajiksi valitut olleet voineet tarkastaa. Sen sijaan ilmoitettiin, että liittotoimikunta olisi muka 15.5. pitänyt uuden kokouksen ja valinnut siinä uudet tarkastajat, jotka pikimmiten - muutamassa hetkessä - olivat koko suuren tehtävänsä suorittaneet ja päätyneet sellaiseen esitykseen, kuin sittemmin pakolla hyväksyttiin. Tosiasia on, että kaikki liittotoimikunnan jäsenet eivät saaneet mitään kutsua liittotoimikunnan kokoukseen, vaikka olivat jopa tätä mahdollisuutta ounastellen ilmoittaneet olinpaikkansa ja puhelinnumeronsa tiedoksi.

Toisen merkittävän vaiheen muodosti liittokokouksen avaajana toimineen liiton puheenjohtajan menettely valtakirjojen ja kokouksen laillisuuden hyväksymiseksi. Antamatta kokousedustajille puheenvuoroja hän tiukassa tahdissa nuiji kiinni edustusoikeudet kaikkine niine kymmenine virheineen ja laittomuuksineen, jotka niihin sisältyivät ja jotka sellaisiksi pystytään kumoamattomasti todistamaan, vaikka tuomari Kesäsen toimisto arvattavasti onkin koettanut suunnitella rakennelman tältä osalta vettä pitäväksi.

Näillä toimenpiteillä liittokokouksen äänivaltaisten edustajien joukkoa muutettiin aivan oleellisesti. Äänioikeus ilmoitettiin riistetyksi ainakin kahdeltakymmeneltä sellaiselta osastolta, joille se olisi pitänyt tai voitu myöntää. Suurimman muutoksen aiheutti se, että kokoussaliin oli marssitettu kaikkiaan n. 60 edustajaa ^{erikseen erinämiä} nukkuvista tai jopa täysin olemattomista nuoriso-osastoista. Kun parissa myöhemmin suoritettussa äänestyksessä kokouksen voimasuhteet olivat n. 100-85 kaappauksen suorittaneiden hyväksi, niin ei ole vaikea laskea, mitkä olisivat olleet todelliset luvut. Näiden paperiosastojen verot maksettiin liiton sihteerin toimesta puoli tuntia sen jälkeen, kun liittokokouksen avausjuhlallisuuudet kokouskutsussa ilmoitettuna aikana olivat alkaneet, mutta valtakirjojen tarkastajat ilmoittivat etukäteen tehdyssä lausunnossaan, että kaikkien näiden verot olivat kunnossa. Näiden 60 kokousedustajan joukossa oli puolisentoistakymmentä, ehkäpä enemmänkin, simonistien erilaisissa toimitsijatehtävissä olevia henkilöitä. Siellä oli kansanedustaja Mikko Hult Sirkkamäen nuorisoa edustamassa, siellä oli Sos.-dem. opposition keskustuomiston ja Päivän Sanomien työntekijöitä, TUL:n piirisihteereitä, jopa kommunisteja. Eikä sillä väliä, missä mies asui tai mitä osastoa edusti, kunhan vain varmasti istui paikallaan ja äänesti kuten käskettiin.

Kaikesta tästä tullaan tekemään valitus ja vaatimaan liittokokous julistettavaksi laittomaksi. Syyteaineisto on raskasta, ja vaikka - kuten sanoin - tapahtumat lienevät olleet suunnitellut mahtumaan liiton

erittäin pyöreitten ja tällaisissa tapauksissa myös erittäin heikkojen sääntöjen puitteisiin, niin aukkoja on silti erittäin runsaasti.

Tätä taustaa vastaan ajatellen on selvää, että jo Lahdessa syntyi todellisten oikeamielisten nuorisoliittolaisten keskuudessa myrsky ja suuttumus väärinpelaajia kohtaan. Se ilmeni monella sellaisella tavalla, joka ei jätä sijaa epäilyksille siitä, että asianomaiset sekä heidän takanaan olevat painostajansa ovat jo ehtineet saada tuomionsa. Lehdissä on kerrottu joitakin palasia siitä, millaisena tämä tuomio kohteensa eri tilaisuuksissa tavoitti. Se oli nuorison avoin ja välitön vastalause liittonsa hajoittajille.

Vääryydellä ja laittomalla menettelyllä vähemmistöksi murrettu kokousedustajien ryhmä piti jo liittokokouksen aikana yhteisen kokouksen, jossa se totesi tilanteen ja valitsi mm. erityisen toimikunnan valmistelemaan niitä toimenpiteitä, jotka tämän jälkeen olisivat tarpeellisia ja välttämättömiä. Tämä toimikunta, jonka puheenjohtajana olen kokousedustajien valitsemana toiminut, on kuluneen viikon aikana selvittänyt niitä monia tehtäviä ja velvoitteita, jotka sille annettiin. Se on jo saattanut julkisuuteen kannanottonsa, jossa se ilmoittaa toteavansa, että uuden nuorisoliiton perustaminen on ainoa käytettävissä oleva tie sosialidemokraattisen nuorisotoiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi. Ja koska aika muutenkin vaatii sos.-dem. nuorisotoiminnan nopeata nostamista ja voimistamista, niin tämän uuden liikkeen lähdön on tapahduttava mahdollisimman pian. Voin ilmoittaa, että sosialidemokraattisen nuorison uuden liiton perustava kokous tullaan pitämään puolueemme lippujuhlien yhteydessä Porissa kesäkuun 13 päivänä. Uskomme, että uuden liiton perustaminenkin - kuten sen myöhempi toimintakin - tulee tapahtumaan voimalla, joka on tälle juhluvuottaan viettävälle puolueelle ja sen nuorisolle kunniaksi.

TÄMÄN VÄLILLÄ! Sos.-dem. Nuorisoliitto on jo kahdesti vallattu. V. 1919 sen veivät kommunistit, mutta kahta vuotta myöhemmin sosialidemokraattiset nuoret perustivat itselleen uuden liiton. V. 1959 liitto on jälleen joutunut väärin käsiin, mutta nyt uusi liitto syntyy jo kuukauden kuluessa. Vaikeuksia ja vastuksia tietysti tulee olemaan, mutta joka eli "Lahden hengen" - sekin on miltei oma lukunsa - se ei epäile arvioidessaan tulevaisuutta valkenevaksi. Valtaosa toimivista osastoista ja todellisista jäsenistä on tämän uudelleen aloitettavan työn takana - työn, jolla vaalitaan vanhoja perinteitä ja uuretetaan uusia uria.

Sosialidemokraattinen nuoriso olisi jo ajat sitten kaivannut enemmän tukea ja arvostusta osakseen. Nyt se tarvitsee näitä entistä enemmän. Olen jo Lahdessa, pian tässä kertomieni tapahtumien jälkeen, puo-

luetoimiston edustajana katsonut velvollisuudekseni sanoa, että puolue ei jätä vaille turvaa ja oikeuksia sitä nuorisoa, jolla niitä ei ollut Lahdessa. Päinvastoin puolue on antava kaiken tukensa nuorisolleen, koska se tarvitsee sitä. Sanoin tämän siinä vakaassa käsityksessä, että asia ei voi muutoin olla. Kaikki, mikä nyt voidaan tämän tärkeän saran kohdalla tehdä, olisi myös tehtävä. Toivomme, että puolueenuevosto selvin sanoin ilmaisisi ajatuksensa ja tahtonsa ja että koko puolue nyt seisoi nuorisonsa tukena, kuten sekin haluaa seistä tämän puolueen tukena.

Liite n:o 10.

23/5/1959
Sos.-dem. Naisliitto r.y.

TULEVAISUUS

Toimitus 77 66 05

Toimisto 77 29 86

Työväen Kukkasrahasto

Toimisto 77 29 86

Helsinki, Paasivuorenkatu 5

Postisiirtotilin n:o 6487

Puhelimet: Toimisto 77 29 86
Liittosihteeri 77 42 82
Järjestösihteeri 77 66 05
Opintosihteeri 76 53 82
Taloudenhoitaja 77 79 62
Kotitalousosasto 77 01 90

Helsingissä toukokuun 20.pnä 1959.

Sosialidemokraattinen Puoluetoimikunta

Paasivuorenkatu 3

H e l s i n k i

Viitaten toukokuun 11.päivänä 1959 päivättyyn kirjeeseen ilmoitamme kohteliaimmin, että koska mainitut piiri-järjestöjen kirjeet tulivat liittoomme 11.ja 12.pnä toukokuuta ja liittotoimikuntamme kokous aikaisemman päätöksen mukaan pidettiin 13.pnä toukokuuta, ei liittotoimikunta ennättänyt tutustua kirjelmien sisältämiin vaatimuksiin riittävän hyvin, ja koska liittotoimikuntamme seuraavasta kokouksesta ei tähän mennessä ole päätetty, katsomme olevamme pakotetut tiedottamaan tästä arvoisalle puoluetoimikunnalle.

Toverillisesti tervehtien

Sos.-dem. Naisliitto r.y.

Eli Nurminen

Varapuheenjohtaja

Anni Karinen

Sihteeri

Lähte n:o 11.

2

Mtpv:n jäsen Pantala ilmoitti mtpv:ssä
edustukseen eriajan mielipiteensä
viitaten siinä hoitamiensa puheen-
vunsa.

Pantala 23/5-59
Satto V.